

PTUJSKI PERUTNINAR

informacije

Številka 11 - julij 1989

Pregled gospodarjenja v prvem polletju 1989

Makroekonomska politika prvega polletja letošnjega leta se v analizah in v realnem življenju ne ocenjuje kot zadovoljliva. Najbolj katastrofalni so podatki o inflaciji. Cene se iz meseca v mesec povečujejo tako, da inflacija deluje s svojo polno močjo. Najtežje pri tem je to, da cene niso merilo vrednosti na tržišču in gospodarski subjekti se ne obnašajo racionalno.

Pri teh ugotovitvah za širši gospodarski prostor, je naša delovna organizacija prisiljena v tem okolju živeti in se obnašati čim bolj enako kot drugi. Vendar še to ne pomeni, da ne bi izkoriščali in gojili prednosti, ki jim moramo imeti pred našo konkurenco, če hočemo živeti in preživeti v bodočnosti. Kako smo poslovali in če smo prednosti izkoriščali v tem polletju bomo poskušali prikazati v nadaljevanju.

Doseganje fizičnega obsega proizvodnje

Realiziran obseg proizvodnje v delovni organizaciji v obdobju I.-VI. 1989 zaostaja za planiranim za 0,2%, za realiziranim v enakem obdobju lani pa za 0,7%. Planiran obseg proizvodnje so presegle PE Tovarna krmil (1,2%), Stari starši (6,7%), Starši (1,4%), Brojlerji (1,6%), Promet (4,7%) in Servis (3,8%). Od teh PE so pod nivojem proizvodnje v enakem obdobju lanskega leta Tovarna krmil in Promet, kar je za DO ugodno ter Brojlerji (-1,5%).

Planiranega obsega proizvodnje niso dosegle PE Perutninska Klavnica (-0,1%), Predelava (-3,7%) Ptujška tiskarna (-5,3%, vendar ob manjšem številu zaposlenih) ter Komerciala (-2,2%). Od teh PE so razen Perutninske klavnice, ki ima indeks 100, vse ostale zaostale tudi za nivojem proizvodnje v prvi polovici lanskega leta.

Na tak rezultat je vplival padec kupne moči, saj so se v prvem polletju slabše prodajali izdelki višje stopnje obdelave (razrez, klobasičarski izdelki), kar je pogojevalo manjšo proizvodnjo teh izdelkov, seveda pa ne smemo pozabiti na lastne slabosti, predvsem pogin v brojlerski reji je previsok.

Doseganje plana prodaje

Prodaja piščančjega mesa je manjša v primerjavi z lanskim letom, saj dosegamo indeks na domačem trgu le z 89 ali 1428 ton manjšo prodajo. V izvoz smo prodali 146 ton več in dosegli indeks 104. Planske

letne količine smo realizirali z 49,8%. Količinsko največji padec prodaje beležimo v Srbiji 1.319 ton, v Sloveniji 700 ton in v BiH 118 ton. Padec prodaje je tako velik predvsem zaradi manjše kupne moči potrošnikov. Kljub temu pa smo uspeli povečati prodajo v Hrvaški za 722 ton in to predvsem po zaslugi predstavništva Osijek in skladišča Zagreb.

Prodaja mesnih izdelkov je v tem obdobju manjša od lanskega leta za 192 ton. Padec ugotavljamo le na področju Srbije, katera je daleč največji potrošnik naših izdelkov. Pri večjih kupcih iz te republike dosegamo sledeče indekse prodaje: Centroprom 58, PKB 85 in PP skladišča Beograd 78. Na vseh ostalih področjih je prodaja večja v primerjavi z lanskim obdobjem. Pozitivno je, da smo končno uspeli povečati prodajo v Sloveniji, kjer dosegamo indeks 114.

Blagovna menjava s tujino

I Z V O Z

	1988	1989
Perutninsko meso	18.281.694	22.322.256
Divjačina	187.929	524.495
Valilna jajca - starši	95.236	-
Valilna jajca - za brojlerje	49.525	94.544
DSP	-	308.481
	18.614.384	23.249.776
	\$ 3.572.298	\$4.461.878

UVOZ

23.348.115	10.792.221
\$ 4.480.750	\$ 2.071.140

IZVOŽENE KOLIČINE PO POSAMEZNIH TRŽIŠČIH

	Piščanci	File	Bedra	Skupaj (v kg)
Italija	1.252.574	87.644	13.864	1.354.082
Avstrija	56.889	81.438	—	138.327
Jemen	1.755.638	—	—	1.755.638
Anglija	—	125.620	—	125.620
	3.065.101	294.702	13.864	3.348.157

Poslovanje v okviru Pogodbe o dolgoročni proizvodni kooperaciji v obdobju I.-VI. 1989 kaže naslednjo podobo:

Izvoz	\$ 2.033.639,27
Uvoz	\$ 1.402.930,69

Ker smo v leto 1989 stopili z negativnim saldrom USD 1.020.202, smo ga z večjim izvozom od uvoza znižali in je konec prvega polletja saldo na kontokorentu - USD 389.493,11.

Plan izvoza 1989	USD 8.761.000	
Realizacija I. do VI.	USD 4.461.878	50,92%
Plan uvoza 1989	USD 8.001.000	
Realizacija I. do VI.	USD 2.071.140	25,88%

Plan izvoza smo presegli za slab odstotek kljub temu, da smo v prvih mesecih letošnjega leta zaradi prevelike razlike med domačo in izvozno ceno sprejemali ukrepe za zmanjšanje izvoza. Vendar so otežena prodaja doma, njen padec na določenih področjih in kot posledica tega zaloge zmrznjenega mesa vplivali na to, da smo kontinuiteto izvoznih poslov obdržali kljub vsemu na nekoliko višjem nivoju. Piščanec na zalogi je za nas z vidika stroškov namreč najdražji.

V prvem polletju smo uvozili blaga le za 25% planirane letne vrednosti. Ker pa bomo v najkrajšem času pričeli cariniti opremo za novo klavnico, ki je bomo uvozili za 6 milijonov USD (večina opreme - okoli 4 milijone USD je že uskladiščena v posebej pripravljenem carinskem skladišču v klavnici), to pomeni, da bomo planirani uvoz za letošnje leto kmalu presegli. Opreme namreč nismo carinili doslej zato, ker še vedno iščemo možnost oprostitve plačila carinskih dajatev.

Investicijska dejavnost

Intenzivno smo nadaljevali z realizacijo investicijskega programa III. faze RMMI. Z bankami smo se dogovorili za skrajšanje investicijske gradnje za eno leto, s tem, da prenesejo financiranje po investicijskem programu iz leta 1990 na letošnje leto. Banke so na to dale pristanek, vendar je Jugobanka zahtevala delitev sredstev na žiro računu v razmerju financiranja 60% s Kreditno banko Maribor in 40% z Jugobanko.

Z glavnim izvajalcem SCT smo v pol leta sklenili 6 aneksov (5-10) za večji obseg del in 2 pogodbi. Pomembnejša dela so zlasti: vezni hodnik, vodovodni

priključek, izgradnja dveh vodnjakov in zunanja ureditev. Sklenjeni sta še dve večji pogodbi in sicer: strojna oprema za hladilnice in v začetku julija še strojna oprema za kafilerijo.

Po investicijskem programu so pogodbeno oddana dela za:

	Predračun (v milijardah din)	Realizirano po pogodbah do 30. 6. 1989 (v milijardah din)
— Gradbeni objekti	26,8	25,9
— Domača oprema	25,9	18,1
— Uvozna oprema	5,9 milijard USD	4,6 milijard USD

Glavni izvajalec SCT je obračunal od 21,8 milijard din pogodbenih del 13,6 milijard din in od ostalih pogodb okrog 50%. Dela je sicer opravljeno več, vendar SCT ga ni obračunal zaradi avansiranja. Od izvajalcev dnevno dobivamo zahtevke za podražitve, zlasti pa od podizvajalcev SCT kot so Monter Rijeka, Gidos Lendava in SCT Mehanski obrati.

Objekt **perutninske klavnice** je končan, razen fine montaže inštalacij in vratnih kril, katera bi se zaradi možnosti poškodb, opravila po montaži opreme. Rok za izvedbo perutninske klavnice po pogodbi in aneksih je bil 20. 6. 1989. Do tega roka so bila dela tudi končana, vršili so se le razni popravki na keramiki in Al-izdelkih. V izgradnji je še vezni hodnik med hladnicami in novo klavnico, ki bo končan do 15. 8. 1989.

Dela **na zunanji ureditvi** nečistega dela perutninske klavnice so v zaključni fazi in bodo končana do konca meseca julija.

Čistilna naprava bi po pogodbi morala biti končana do 30. 6. 1989. Zaradi otežkočenih del ob stalnem obratovanju obstoječe čistilne naprave in raznih preklapov obstoječe kanalizacije, nekaj pa tudi po krivdi izvajalca, dela kasnijo za dva meseca. Končana bi naj bila do konca meseca avgusta.

Kafilerija in biofilter

Po pogodbi bi se dela naj začela izvajati v oktobru 1988 in bi se morala končati 15. 5. 1989. Pričetek del je bil v začetku meseca decembra. Do sedaj so izvedena skoraj vsa gradbena in obrtniška dela. Potrebno je še narediti zunanjo kanalizacijo kafilerije in biofiltera, napraviti pršno komoro, ventilacijski postaji, dokončati slikopleskarska dela. Gradbeno obrtniška dela kasnijo zaradi tega, ker jim ves čas gradnje primanjkuje delovne sile, delno kasnijo zaradi tega, ker se je nadvišanje stare kafilerije izvajalo med našo proizvodnjo.

Dobavljena je vsa inozemska oprema in čaka na montažo, ki se bo predvidoma začela okrog 10. avgusta 1989. Z montažo zamujamo, ker zamuja izvajalec jeklene konstrukcije.

P O M

V sredini maja so bile končane adaptacije na investiciji POM-a v višini 1,5 milijarde din. Začeli smo s poskusno proizvodnjo in na žalost doživeli požar na podstrešju, ki je popolnoma uničeno. Oprema je ostala v glavnem nepoškodovana, ostrešje pa bomo morali popolnoma obnoviti, da bodo primerni pogoji za strojnico. Upamo, da bodo dela končana do decembra letos.

Za ostale proizvodne enote je bila izvršena manjša nabava opreme in nekaj tovornih vozil.

Naročen je bil idejni projekt razvoja za štiri programe predelave in projekt za preureditev stare klavnice in ostalih prostorov v skladišča, delavnice, garderobe in jedilnico.

Izdelan je tudi idejni projekt za restavracijo hitre hrane.

Realizacija odhodkov, prihodkov in ugotavljanje dohodka

Pregled realizacije odhodkov, prihodkov in ugotavljanje dohodka so v letošnjem polletju določale spremembe organizacije delovne organizacije in spremembe zakonodaje obračunskega sistema. V prvem polletju je delovna organizacija dosegla 383,6 milijard odhodkov med katerimi so večje postavke sledeče: materialni stroški 116 milijard, amortizacija 8,7 milijard, stroški financiranja 79,9 milijard, vkalkulirani bruto osebni dohodki 54,8 milijard, nabavna vrednost realiziranega blaga in materiala 27,6 milijard. Odhodki financiranja so pomembni predvsem v postavki negativne razlike revalorizacijskih učinkov v višini 47,0 milijard. Odhodki skupaj so večji od plana za 10%. Prihodki so doseženi v višini 427 milijard. Dohodek delovne organizacije je v prvem polletju večji za 26% proti celotnemu lanskemu in 85% doseženega planiranja.

Kazalci poslovanja

Najpomembnejše pri kazalcih je to, da z letošnjo proizvodnjo ne dosegamo planirane produktivnosti in

tudi ne lanskoletne v enakem obdobju, saj je dosežena le z 96,8%. Poprečni mesečni neto osebni dohodek znaša v obdobju I.-VI. 2,828.536 din, kar je za 251% več kot lansko leto. Pri sprejetem predlogu o poročunu stimulacije bo poprečni osebni dohodek 3,177.000 din, kar je za 294% več kot lansko leto. V primerjavi z decemberskim izplačilom pa je OD večji za 230%.

Razporejanje dohodka in dobička

Ustvarjeni dohodek se deli na realizirane osebne dohodke, dobiček v višini 43,55 milijard in nerazporejen dobiček v višini 25,197 milijard. Davki in prispevki so v polletnem obračunu obračunani na podlagi lanskoletnih osnov in tako niso odvisni od tekočega rezultata.

Pri poslovanju v polletju je od nerazporejenega dobička ostalo 16,4 milijarde. Celotno povečanje lastnih srestev za enostavno in razširjeno reprodukcijo je v višini 75,99 milijard, kar pa predstavlja manjšo rast kot je inflacija.

Zaključek

V zaključku lahko ugotovimo, da kljub v popolnosti nerealizirani fizični proizvodnji in zmanjšani produktivnosti dosegamo minimalno pozitivni rezultat. Dela na investiciji potekajo v skladu z našimi predvidevanji o dokončanju investicije.

V drugem polletju bomo morali na vseh področjih narediti več, če bomo hoteli zadržati dosedanje rezultate.

Za preprečitev požarov

Predstavniki Perutnine in požarne inšpekcije so se sestali 30. junija v poslovnem centru Perutnine z namenom analizirati požarno ogroženost Perutninah proizvodnih in drugih objektov. S strani Perutnine so sodelovali: Dimče Stojčevski, Roman Glaser, Franc Tetičkovič, Slavko Brglez, Tilčka Lovrenčič, Anica Drevenšek, Janez Meznarič, Živorad Marinkovič in Ivan Grahl, s strani požarne inšpekcije pa Edvard Kozel, vodja požarnega inšpektorata in Karl Veršič, požarni inšpektor.

Sestanek je sklical podpredsednik PO Perutnine Dimče Stojčevski na pobudo požarnega inšpektorja Karla Veršiča, ki je podal uvodno razmišljanje o stanju požarne ogroženosti in varstva pred požari v Perutnini. Sledila je temeljita razprava vseh prisotnih. Posebej so bile izpostavljene perutninska klavnica, predelava in tovarna krmil.

Zavedajoč se pomembnosti požarnega varstva in nevarnosti možnosti nastanka požara so prisotni sprejeli sledeča stališča:

- posebej urediti službo požarnega varstva tako, da bo najmanj en delavec skrbel samo za preventivno požarno varnost,

- analizirati objektivne potrebe za ojačitev službe požarnega varstva z občasnim ali rednim dežurstvom gasilca,

- opredeliti natančen opis del in nalog ter nadrejenost delavca, ki bo skrbel za preventivno požarno varnost,

- z internim aktom opredeliti nadzor nad vsemi objekti. Nadzor naj bo terminsko razdeljen, kar velja predvsem za objekte s povečano nevarnostjo požara (klavnica, predelava, mešalnica, itd),

- pri vsakem pregledu se mora narediti zapis, predlagati rešitev oziroma način odstranitve nepravilnosti in pomanjkljivost, določiti nosilca, ki je odgovoren za odstranitev teh nepravilnosti in določiti rok odprave,

- spremljati oziroma preverjati, če so nepravilnosti odpravljene v dogovorjenem oziroma določenem roku. V kolikor niso, obvestiti o tem nadrejene organe samoupravljanja, v končni fazi, če se nepravilnosti kljub

opozorilu in obveščenosti ne odpravijo pa pisno obvestiti požarno inšpekcijo,

- z vsemi zunanjimi izvajalci na posameznih objektih pisno urediti razmerja o upoštevanju požarno varnostnih predpisov in internih določil,

- opraviti sanacijo obstoječih starih objektov klavnice, predelave mesa in spremljajočih objektov. S požarnega vidika je najbolj pereče stanje na podstrešjih. V sanaciji podstrešja vertikalno z zidovi ločiti na več požarnih sektorjev, urediti hidrantno mrežo na podstrešjih, urediti prehode, razsvetljavo, namestiti ročne

gasilne aparate, po potrebi montirati javljalce požara itd.,

- izdelati elaborat požarnega varstva s požarnim načrtom za celotni kompleks perutninske klavnice in predelave mesa z vsemi spremljajočimi objekti.

Po zapisu požarnega inšpektorja Karla Veršiča.

Urednik

Zaradi kratkega časa za pripravo gradiv le-ta niso lektorirana.

Iz našega kurnika

PREVIDNOST

- Jaka Šraufciger pa se letos ni delal norca iz nas delavcev in kooperantov.

- Saj ni nor! Naslednje leto ga zagotovo ne bi več povabili.

- Saj res! Vidiš, kako daleč seže privatna iniciativa.

GARAČ

- Veš, medtem ko smo se drugi perutninarji prijetno zabavali pri bogato obloženih mizah, je najbolj garal naš informator - pa ne pri šanku.

PO PLOHI MU ŠE VEDNO NI JASNO

- Se zdaj zavedaš, zakaj že nekaj let gostujemo na ptujskem letališču?

- Že, že! Gledamo kako visoko se dvigajo ptujska letala.

- Nikoli ne boš razumel. Če bi šlo samo za to, bi si lahko ogledali golobe pri PE Tovarne krmil.

SINDIKALNA LISTA

- Zakaj pri nas še vedno nismo uveljavili v celoti določil sindikalne liste?

- Misliš na tisti del, ki govori o 10% dodatku na izmensko delo?

- Tisti, tisti.

- Ja, ko pa je večina sindikalnih voditeljev in šefov enozmencev!

BOG JI POŽEGNAJ

- Se ti ne zdi, da se naša punca z dietno suho malico redi?

- Kako se ne bi, ko pa takrat, ko je dobra topla malica, prihaja še po repete. Kokotek

I n f o r m a c i j e